Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0404
(mr. R. Imhof, voorzitter en mr. M.A. Kleijer, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 2 november 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: Hypinvest B.V., in deze zaak vertegenwoordigd door NIBC Bank N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen geldverstrekker
Datum uitspraak	: 18 mei 2022
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

BKR-registraties. De klacht en de vordering van de consument om die kredietregistraties te verwijderen wordt afgewezen. De belangen van de geldverstrekker en overige krediet-verstrekkers wegen in dit geval en op dit moment zwaarder dan de belangen van de consument.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de geldverstrekker 3) de repliek van de consument en 4) de dupliek van de geldverstrekker.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de geldverstrekker hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument en zijn toenmalige partner hebben in 2008 voor de financiering van een woning een hypothecaire financiering afgesloten bij een rechtsvoorganger van Hypinvest B.V. (hierna: de geldverstrekker). Vanwege een echtscheiding is die woning in 2011 verkocht. Hierbij is een restschuld ontstaan. De uiteindelijke schuld bedroeg € 54.645,92.

2.2 Na de opeising van de restschuld is bijzonderheidscode 2 (14 november 2011) in het Centraal Krediet Informatiesysteem (hierna: CKI) van het Bureau Krediet Registratie (hierna: BKR) geplaatst. Omdat er in de betaling van die restschuld een achterstand is ontstaan is de A-code (31 maart 2012) in het CKI geplaatst.

2.3 In 2013 heeft de consument via de deurwaarder een betalingsregeling getroffen. In dat kader heeft de consument € 20.340,- betaald. Met een volgende betaling van € 7.000,- tegen finale kwijting heeft de consument een deel van de restschuld betaald. Vanwege deze betaling is bijzonderheidscode 3 in het CKI is geplaatst met 17 februari 2021 als werkelijke einddatum. De kredietregistraties blijven zichtbaar tot 17 februari 2026.

2.4 De consument heeft in september 2021 aan de gemachtigde van geldverstrekker gevraagd de kredietregistraties te verwijderen. Nadat dit verzoek heeft afgewezen, heeft de consument zich tot het Kifid gewend.

De klacht en vordering

2.5 De consument is van mening dat de kredietregistraties geen redelijk doel meer dienen en daarom disproportioneel zijn. De consument heeft zijn standpunt, kort gezegd, onderbouwd met de volgende argumenten:

- De oorzaak van de achterstand is ontstaan vanwege een echtscheiding en het feit dat de consument de hypothecaire geldlening niet kon overnemen waardoor de woning moest worden verkocht met een restschuld als gevolg.
- Die restschuld zouden de consument en zijn toenmalige partner ieder voor de helft afbetalen; deze afspraak is in het echtscheidingsconvenant vastgelegd.
- De consument schakelde een hypotheekadviseur in om zijn deel van de openstaande vordering te betalen. Deze adviseur kwam echter zijn afspraken naar de consument niet na. De vervolgens met de deurwaarder afgesproken betalingsregeling (11 juli 2013) is de consument nagekomen.
- Nadat de consument een periode bij zijn ouders heeft ingewoond, woont hij alweer geruime tijd zelfstandig en huurt hij met zijn huidige partner en kinderen een huurwoning.
- De consument wenst een woning aan te kopen om vermogen op te bouwen en de woonlasten te verlagen en te fixeren. De schoonouders willen in dat kader een bedrag schenken. Hiermee is haast geboden vanwege de fiscale regels die aan het schenken zijn gekoppeld. In dit geval gaat het om de fiscale leeftijdgrens van 40 jaar en is de partner van de consument thans 37 jaar.
- De financiële situatie van de consument en zijn partner is stabiel. Ze hebben allebei een vaste baan, beschikken over spaargeld en van betalingsproblemen is geen sprake.

- Vanwege de kredietregistraties hebben de benaderde kredietverstrekkers het financieringsverzoek van de consument en zijn partner afgewezen.

Het verweer

2.6 De geldverstrekker heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar gaat het om?

3.1 In dit geval verschillen partijen van mening over het antwoord op de vraag of op grond van de belangenafweging de registraties moeten worden verwijderd. De commissie is van oordeel dat deze vraag ontkennend moet worden beantwoord en zij licht dit oordeel hieronder toe. Allereerst zal het toetsingskader worden geschetst om daarna de door partijen gestelde belangen tegen elkaar af te wegen.

3.2 De geldverstrekker is bij het BKR aangesloten en de tussen hen geldende rechten en verplichtingen zijn geregeld in het reglement CKI.[1] Hierin is bepaald dat de geldverstrekker verplicht is om bepaalde feiten te melden aan het BKR. In dit geval heeft de geldverstrekker voldaan aan haar verplichting het krediet te melden en actueel te houden.[2] Ook heeft de geldverstrekker voldaan aan de verplichting te melden dat de consument niet aan zijn betalingsverplichting voldeed door een achterstandsmelding te laten plaatsen.[3] Verder heeft de geldverstrekker voldaan aan de verplichting de bijzonderheidscode 2 te laten plaatsen nadat betaling van de gehele vordering van de consument is opgeëist.[4] En, tot slot, heeft de geldverstrekker de werkelijke einddatum van de overeenkomst laten vermelden in het CKI na de volledige betaling van de vordering.

3.3 Tussen partijen staat niet ter discussie dat de kredietregistraties op juiste gronden hebben plaatsgevonden, namelijk vanwege een betalingsachterstand sinds 2012 en het in één keer opeisen door de geldverstrekker van de openstaande schuld in 2011. Ook staat tussen partijen vast dat de consument met de deurwaarder een betalingsregeling heeft getroffen en hij een deel van de openstaande schuld tegen finale kwijting heeft betaald.

---

[1] De relevante bepalingen van het reglement CKI staan in de bijlage bij deze uitspraak.
[2] Artikel 10 lid 1 reglement CKI.
[3] Artikel 12 lid 1 onder a reglement CKI.
[4] Artikel 13 lid 1 reglement CKI.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

3.4 De BKR-registraties zijn op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (verder: AVG)[5] verwerkingen van persoonsgegevens. De AVG bevat een aantal beginselen waaraan de verwerking van persoonsgegevens moet voldoen[6]. De geldverstrekker is in dit verband de verwerkingsverantwoordelijke.

3.5 Verwerking van persoonsgegevens is alleen rechtmatig indien en voor zover de verwerking noodzakelijk is voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer – kort gezegd – de belangen van de betrokkene (de consument) zwaarder wegen dan die belangen[7]. De betrokkene heeft echter te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens[8]. De verwerkingsverantwoordelijke staakt de verwerking van de persoonsgegevens, tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene. Als het bezwaar van de betrokkene slaagt, dan heeft de betrokkene het recht dat zijn persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging worden gewist.[9]

3.6 Het gaat dus om een belangenafweging tussen enerzijds het belang bij handhaving van de BKR-registraties en anderzijds het belang van de consument bij verwijdering daarvan.

Belangenafweging

3.7 De geldverstrekker heeft toegelicht waarom de registraties moeten worden gehandhaafd. De geldverstrekker heeft daarbij gewezen op haar wettelijke verplichting om deel te nemen aan een vorm van registratie ter zake door kredietaanbieders aan (in dit geval) consumenten verstrekte kredieten. Het doel van deze verplichting is tweeledig. Enerzijds dient het ertoe om consumenten te beschermen tegen overkreditering. En anderzijds levert die registratie in het CKI van het BKR de mogelijkheid om risico's bij kredietverlening te beperken en om misbruik en fraude te voorkomen en te bestrijden. Het is dan ook hierom dat terecht geplaatste coderingen niet lichtvaardig moeten worden verwijderd, aldus de geldverstrekker. Hiernaast is de geldverstrekker van mening dat consument en niet diens adviseur verantwoordelijk is voor de afbetaling van de schuld.

---

[5] Zie artikel 4 lid 1 en 2 AVG.
[6] Zie artikel 5 lid 1 AVG.
[7] Zie artikel 6 lid 1 onder f AVG.
[8] Zie artikel 21 lid 1 AVG.
[9] Zie artikel 17 lid 1 onder c AVG.

Verder wijst de geldverstrekker op het feit dat de betalingsregeling acht jaar heeft gelopen, een fors deel van de schuld is kwijtgescholden waardoor op de consument sinds kort geen schuld meer rust. Van een acute noodsituatie is ook geen sprake omdat de consument over een huurwoning beschikt. De overige opgevoerde redenen veranderen hier niets aan, aldus de geldverstrekker.

3.8 De commissie volgt de geldverstrekker in haar stellingen dat kredietverstrekkers op de hoogte moeten zijn van het schuldverleden van de consument om hun financiële risico's te kunnen beperken. Daarnaast dient de consument te worden beschermd tegen overkreditering. Dit betekent dat op dit moment de belangenafweging in het nadeel van de consument uitvalt hetgeen hieronder wordt toegelicht.

3.9 Alhoewel de oorzaak van de achterstand (echtscheiding) de consument niet te verwijten valt, is het wel zijn verantwoordelijkheid (en niet van diens adviseur) om zijn betalingsverplichting jegens de geldverstrekker na te komen. Dat in dit geval de nodige tijd is verstreken voordat een betalingsregeling werd getroffen, valt dan ook binnen zijn risicosfeer. Het is ook een feit dat pas na tussenkomst van de deurwaarder een betalingsregeling is getroffen. Die betalingsregeling is de consument weliswaar nagekomen, maar is pas recent afgewikkeld. Alhoewel de commissie de wens begrijpt van de consument om een woning aan te kopen, wordt diens belang nu niet doorslaggevend geacht. Gelet op hetgeen hiervoor onder 3.7 is overwogen over het leveren van een bijdrage aan het beperken van financiële risico's bij overkreditering wordt aan de belangen om de registraties te handhaven meer gewicht toegekend dan aan de belangen van de consument bij verwijdering daarvan.

Conclusie

3.10 Gelet op al hetgeen hiervoor is overwogen, wordt het verzoek om de krediet-registraties te verwijderen, afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage

Relevante bepalingen uit het Algemeen Reglement CKI versie 1 oktober 2021

Artikel 13
WELKE BIJZONDERHEDEN WORDEN GEMELD

1. De zakelijke klant meldt de onderstaande feiten met de daarbij behorende bijzonderheidscode onmiddellijk, maar in ieder geval binnen vier (4) weken nadat deze feiten zich hebben voorgedaan, bij Stichting BKR:

code 1	er is een aflossingsregeling getroffen, nadat zich een situatie van achterstand heeft voorgedaan;
code 2	de zakelijke klant heeft betaling van het restant van de of de gehele vordering geëist conform de daarvoor geldende wettelijke vereisten;
code 3	de zakelijke klant heeft een bedrag van € 250,- of meer afgeboekt. Als afboeking plaatsvindt en de consument hoeft niets meer te betalen (finale kwijting), wordt tegelijkertijd met deze code de beëindiging van de overeenkomst met een werkelijke einddatum gemeld. In andere gevallen meldt de zakelijke klant geen werkelijke einddatum;
code 4	de consument blijkt/bleek onbereikbaar;
code 5	de zakelijke klant en de consument zijn een schriftelijke preventieve betaalregeling voor een hypothecaire kredietovereenkomst van tenminste vier (4) maanden overeengekomen.

2 Combinaties van bijzonderheidscodes zijn mogelijk.

3 Indien de consument na finale kwijting alsnog de volledige vordering heeft voldaan, wordt de overeenkomst van een praktisch laatste aflossingsdatum voorzien.

4 De vooraankondiging is niet van toepassing op de registratie van een bijzonderheidscode.

Artikel 14
WANNEER WORDEN DE PERSOONSGEGEVENS VERWIJDERD

1 Gegevens van afgelopen overeenkomsten worden, tenzij anders bepaald, vijf (5) jaar na de werkelijke einddatum van de overeenkomst door Stichting BKR uit CKI verwijderd.

Wanneer door verwijdering van gegevens alleen de naam, adres(sen) en geboortedatum overblijven, worden deze tegelijk met de gegevens uit de overeenkomst uit CKI verwijderd.
(…)
10 Het is de zakelijke klant niet toegestaan om een contract, achterstand, herstelcode en/of bijzonderheidscodering uit CKI te verwijderen, tenzij er sprake is van:
a een onterechte registratie;
b een terechte registratie die na een zorgvuldige belangenafweging op basis van beschikbare gegevens over individuele omstandigheden, disproportioneel blijkt;
c een uitspraak van een rechter of een bevoegde geschillencommissie voor zover de uitspraak strekt tot verwijdering van het contract of aanpassing van de achterstand, herstelcode en/of bijzonderheid.

Artikel 15
WELKE OVEREENKOMSTEN WORDEN GEMELD

1 De zakelijke klant meldt bij Stichting BKR alle overeenkomsten met de consument met een looptijd van langer dan één (1) maand indien de consument niet beroeps- of bedrijfsmatig handelt in de vorm van een:
(…)
f restschuld hypothecair krediet (RH) (…);
(…).

Relevante bepalingen uit de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Artikel 4 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1) "persoonsgegevens": alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("de betrokkene"); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;

2) "verwerking": een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;
(…)

Artikel 6 Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;
b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;
c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;
d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;
e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

Artikel 17 Recht op gegevenswissing ("recht op vergetelheid")

1. De betrokkene heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen en de verwerkingsverantwoordelijke is verplicht persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer een van de volgende gevallen van toepassing is:
(…)

c) de betrokkene maakt overeenkomstig artikel 21, lid 1, bezwaar tegen de verwerking, en er zijn geen prevalerende dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking, of de betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking overeenkomstig artikel 21, lid 2;
(…)

Artikel 21 Recht van bezwaar

1. De betrokkene heeft te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens op basis van artikel 6, lid 1, onder e) of f), van artikel 6, lid 1, met inbegrip van profilering op basis van die bepalingen. De verwerkingsverantwoordelijke staakt de verwerking van de persoonsgegevens tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene of die verband houden met de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering.
(…)